

LJETNA KAZALIŠNA SEZONA Kritičar Jutarnjeg donosi rezime programa

PIŠE
**TOMISLAV
 ČADEŽ**



Dvorane za vjenčanja, groblja, noćni klubovi, crkve, teretane, vijećnice - mjesta su s kojih se širila pandemija ovo ljeto. Jedino se u kazalištima, niti u drugim kulturnim institucijama s programom za publiku nije zarazio nitko, barem koliko znamo. Nije se zarazio niti jedan glumac, niti jedan gledatelj, niti jedan posjetitelj muzeja, galerije, koncerta ili književne promocije.

Biti, što se kaže, kulturna najmanje ugrožava zdravlje, rekao bih. Organizatori ovoljetnih festivala koje podupire država primili su mnogo niže potpore, mogli su računati na mnogo manje publike, no rezultati su - izvrsni. Pogledao sam najmanje četiri predstave koje zaslužuju dug život i ne bi trebale plesati svega jedno ljeto.

Najveći logistički izazov iznijelo je Kazalište Ulysses na Brijunima, koje je dalo jubilaru, dvadesetu sezonu.

LANJSKA USPJEŠNICA Na otoku je najteže poštivati protuepidemijske mjere, a zarazi li se svega jedan član ekipe od možda i stotinu ljudi - sve se otkazuje. Najteže je i gledatelje nagovoriti da se upuste u avanturu putovanja brodom. Svejedno, brodovi za Mali Brijun bili su svaku večer rasprodani te je otkazana svega jedna izvedba, zbog nevremena. Igrali su uglavnom lanjsku uspješnicu "Tko se boji Wirginije Woolf?" Edwarda Albeeja, u režiji Lenke Udovički, s Katarinom Bistromić Darvaš i Radom Šerbedžijom u glavnim ulogama, ali dali su i dojmljivu premijeru. Prigodno - monodramu. Rade Šerbedžija obnovio je svoju sad već gotovo antiknu uspješnicu "Moj obračun s njima", što ju je prouzročilo 1974.. Obnova možda nije najpogodnija riječ, budući da je ovo nova predstava za novo vrijeme. Šerbedžija daje Krležu za mlade - rekao bih. Ne docira, nije patetičan, čak niti ozbiljan - negoli je povučen, introvertan, osjetljiv i duhovit. Glupost kao da je pobijedila pa ne preostaje nego li da joj se čovjek suprotstavi humorom.

Putovao sam, paralelno sa Šerbedžijom, s krajnjeg sjevera na krajnji jug našega Jadrana, s Brijuna u Dubrovnik, gdje je glumac primio nagradu Orlando za najbolju ulogu u ovogodišnjem programu Dubrovačkih ljetnih igara. Gostovalo je, naime, Kazalište Ulysses na Igrama sa spomenutom predstavom "Tko se boji Wirginije Woolf?", u kojoj Šerbedžija igra ostarjela profesora povijesti Georgea. Taj njegov George zbilja je dojmljiv, ali žiri je zapravo poduzeo provokaciju. Naime, običaj je da se nagrada dodijeli ko-



**DUBROVAČKE
 LJETNE IGRE**
 Predstava
 "Tko se boji
 Wirginije
 Woolf?" u režiji
 Lenke Udovički
 (lijevo) i "Gri-
 žula" Petre
 Hrašćanec i
 Saše Božića na
 Dubrovačkim
 ljetnim igrama
 (u krugu)

HRVATSKI TEATAR U DOBA KORONE

**Bilo je bezbroj problema -
 pandemija, manje publike, niže
 potpore - a rezultati su izvrsni**

me iz festivalske produkcije, a ne gostujućim predstavama.

Međutim, odluka žirija jest opravdana, jer nosi i dodanu vrijednost. Šerbedžije dugo nije bilo u Dubrovniku, a pripada mu, kao malo tko od još živućih hrvatskih glumaca. Konkurent za nagradu u stvarnosti mu je zapravo bio jedino Ozren Grabarić kao Grižula, u dakle naslovnoj ulozi u predstavi prikazanoj u parku Gradac, u režiji Petre Hrašćanec i Saše Božića. Ta je predstava, ukratko, ponajbolja ambijentalna predstavljena u Dubrovniku za dugo ljeta. Takva je ne jedino poradi režijskih rješenja, kostima, scene i glume, negoli zbog nove tehnike ozvučavanja prostora. Igre su, naime, nabavile novu tonsku opremu, osjetljive, širokopojasne mikrofone, zatim razne "bubice" te su dvojica majstora tona stvorila akustičnu podlogu za igru među stablima i na vjetru stabilnu kao da se igra u zatvorenome prostoru. Začudo,

njihova imena nisu niti spomenuta u programskoj knjižici, pa je red da tu nepravdu ispravimo: Maroje Kurajica, zaposlenik Igaru, i Zoran Vrabec, gost iz zagrebačkog HNK.

Nova oprema rabljena je učinkovito prvi put lani, u predstavi "Geranium" redateljice Marine Pejnović, no u prostoru među zidovima, u parku Umjetničke škole Luka Sorkočević, manje zahtjevnom. Sad se dokazalo da ta oprema u pravim rukama može i šumu eto ozvučiti kao prostor i za intiman dijalog.

SPLITSKO LJETO Ozren Grabarić mogao je dakle dobiti Orlando za svojega Grižulu, ali neće mu ga mrsko biti prežaliti. Šerbedžija je u parku Gradac igrao u Grižuli kad ju je Joško Juvančić prvi put ondje postavio, godine 1967. Igrao je Dragića, a sad bi mogao zaigrati eto i Grižulu...

Na pola puta između Brijuna i Dubrovnika, trijumfiralo je Splitsko ljeto. Novi spiritus movens i Split-

skog ljeta i splitskog HNK, Srećko Šestan, okupio je mladu, talentiranu ekipu i realizirao program s čak pet premijera, jednom među njima opernom, mnoga gostovanja, koncertna, plesna te dao tri dramske premijere, među kojima dvije zbilja uspjele, a sve za trostruko manje novca. Predstave su se igrale i koncerti davali u atraktivnim prostorima na otvorenome, u Parku na Sustipanu (nekad najljepšem groblju na Mediteranu, kako je zapisao Enzo Bettiza) te u Meštrovićevu Kaštilcu, pseudoantičkom atriju



Novi spiritus movens i Splitskog ljeta i splitskog HNK, Srećko Šestan, okupio je mladu, talentiranu ekipu i realizirao program s čak pet premijera, jednom među njima opernom, mnoga gostovanja, koncertna, plesna...

sjajne akustike pod zvijezdama.

Dramski program preuzele su mlade snage, Jelena Bosančić, nova direktorica Drame HNK, i Ivo Perkušić, nov ravnatelj Gradskog kazališta mladih. Oboje su višestruko talentirani, prva su generacija glumaca sa splitske akademije, oboje su prije toga studirali ozbiljne fakultete te su sad na mjestima koje su zaslužili mimo ikakve protekcije i politike.

U njihovoj suradnji, i s glumcima iz oba ansambla, nastale su dvije zanimljive i suvremene, rekao bih, predstave. Aleksandar Švabić režirao je na Sustipanu mediteranski toplu i oporo tužnu predstavu "Teške ljubavi" po novelama Itala Calvina, a Ivan Planinić nešto je manje uspješno, no živo, režirao u Meštrovićevu Kaštilcu predstavu "Gordana neće doći" spomenute Jelene Bosančić, koja eto ne jedino glumi, režira i šefuje negoli i piše drame.

BRODOVI KAO METAFORA Dakako, obje predstave, kao i svi spomenuti programi na Splitskom ljetu, a proveo sam ondje tjedan dana, rasprodani su i publika ih je željna.

Dakle, u općoj propasti koja se najavljuje, nikla je lijepa sezona. Realizirana metafora svega vide-noga jesu pak dvometarski željezni brodovi Igora Hajdarhodžića izloženi ispred dubrovačkih Lazareta. Te četiri izvanredne umjetnine, zavarane od starih, zahrđalih predmeta, kao da plove po uzavrelom uzduhu, premda ništa na njima nije brodsko i premda bi smjesta potonuli na dno mora. Neuništivi su u svojoj monumentalnoj ranjivosti. I plove. I plovit će. ■